

ČIŽP: BUDEME VÍCE PŘEDVÍDATELNÍ

[AGRObase zpravodaj](#) | 24.6.2015 | Rubrika: Zemědělská politika | Strana: 11 | Autor: [Petr Havel](#) | Téma: Česká inspekce životního prostředí

OD PRVNÍHO PROSINCE LOŇSKÉHO ROKU JE NOVÝM ŘEDITELEM ČESKÉ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (ČIŽP) ERIK GEUSS. TEN NEDLOUHO PO SVÉM UVEDENÍ DO FUNKCE PROVEDL V POBOČKÁCH ČIŽP I V PRAŽSKÉM ÚSTŘEDÍ ŘADU PERSONÁLNÍCH ZMĚN, ZA COŽ SI VYSLOUŽIL KRITIKU EKOLOGICKÝCH ORGANIZACÍ.

Vše ale nasvědčuje tomu, že změny byly oprávněné, nejen kvůli dodržení parametrů služebního zákona, ale především pro čitelnost inspekce ve vztahu k posuzování porušování zákona na ochranu přírody a krajiny. „Mou ambicí je vytvořit z inspekce jednu předvídatelnou instituci hrající v jednom akordu,“ říká nový ředitel. A pokud se mu to skutečně povede, bude to velmi záslužný čin. Prakticky každý, kdo se v minulosti s inspekcí do kontaktu dostal a kdo měl ještě navíc možnost porovnávat postoje několika úředníků inspekce při posuzování stejných prohrěšků proti zákonu v různých regionech, musí konstatovat, že jak posouzení provinění, tak výše sankcí byla v minulosti dána především mírou „zelenosti“ příslušných inspektorů bez logiky „selského rozumu“. To by se v budoucnosti mohlo změnit, přičemž jednou z cest je také personální obsazení ČIŽP, které bude předpokladem deklarované předvídatelnosti inspekce. Geuss však na druhou stranu upozorňuje, že nečitelnost inspekce často nevznikala přímo na ČIŽP, ale v rámci odvolacích řízení u orgánů výkonu státní správy – tedy u soudů. Pokud by tedy mělo být dosaženo větší předvídatelnosti výsledků odvolacích řízení, a to zdaleka nejen v případech porušování zákonů na ochrany přírody, měl by být také harmonizován výkon soudní moci.

Což ovšem díky našemu pojetí „nezávislosti“ soudů zřejmě nehrozí.

Přesto lze podle ředitele ČIŽP některé kroky inspekce obecně charakterizovat. „Pro nás je zásadní kontrola dodržování zákona 114 na ochranu přírody a krajiny především v chráněných územích, a to nejen v národních parcích, ale také v chráněných krajinných územích a ve všech chráněných lokalitách,“ zdůrazňuje Geuss. To v praxi znamená, že při porušení zákona čeká viníky, tedy i zemědělce v takových lokalitách hospodařících, tvrdší sankce, než ve volné, specificky nechráněné krajině.

Přítěžujícím faktorem je také rozsah poškození přírody, například rozměry nesprávného uskladnění hnoje na půdě, a také opakovaná provinění. „Nehodláme ale udělovat likvidační pokuty za banální přestupky,“ slibuje Geuss.

Právě to je zřejmě trnem v oku ortodoxním ekologům, kteří požadují, a sami iniciují u inspektorů ČIŽP neodůvodnitelně vysoké sankce, a pokud se tak nestane, sami pak činnost inspekce kritizují. Skutečnost, že přitom dostává „na frak“ zdravý selský rozum, ale ekologisté neberou v potaz. A podstata problému často uniká. Jedním z dlouhodobě neřešených problémů, který však kupodivu ekologisty nezajímá, je nedodržování takzvaných

minimálních zůstatkových průtoků na jezích na řekách v ČR. Opticky jde totiž o problém spojený se splouváním řek, tedy problém vodáků. To ale není pravda, protože přerušený tok řeky v krajině díky nedodržení minimálního zůstatkového průtoku v praxi také znamená, že pod suchým jezem hynou organismy a flóra, které ke svému životu vodu bezpodmínečně potřebují. Inspekce nyní ve spolupráci s Vodáckou školou záchrany slibuje, že do spektra svých kontrol zahrne i zmiňované suché jezy. Dosud totiž minimální zůstatkové průtoky kontrolovaly vodoprávní úřady, které však „šly na ruku“ provozovatelům a majitelům malých vodních elektráren, kteří si vodu potřebnou k výrobě dotované energie odkloňují z koryt řek. Právě kontrola suchých jezů je přitom nepochybně větší prioritou pro krajinu i společnost, než řada požadavků ekologů.

Přínosem pro budoucí činnost ČIŽP je také záměr nového ředitele „srovnat si noty“ při kontrolách dodržování správného hospodaření v krajině s kontrolory Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF).

I když se podle Geusse kompetence ČIŽP a SZIF prakticky nepřekrývají, zemědělci by mohli vyprávět o stovkách případů, kdy po nich jedna z uvedených institucí požaduje pravý opak toho, co ta druhá. Dojde-li k větší koordinaci posuzování podmínek podmíněnosti k čerpání dotací a porušování zákona na ochranu přírody a krajiny, bude to pro všechny zúčastněné strany jen dobře.

POSUZOVÁNÍ HOSPODAŘENÍ V ZÁKONEM CHRÁNĚNÝCH LOKALITÁCH JE VNÍMÁNO PŘÍSNĚJI, ALE CÍLEM NENÍ UDĚLOVAT LIKVIDAČNÍ POKUTY ZA BANALITY.
